

Mêrker Woordebook

Woordenboek van het dialect van Marken
samengesteld op basis van het hedendaagse dialect

door

Thérèse de Waart

2004

aai, s. 't, *are*; *aaitje*; . ei. *Mit Paos ete we gevêrfde are.*;Met Pasen eten we gevevrfde eieren.

I aand, eend, s. de, *aande*; eend, ??vero.??.;

II aand, s. de, *aande*; *aandje*; . hand.

ach, int . ach.

I acht, s. de, *achte*; *achie*; . acht, cijfer 8.

II acht, num, *achste*; . acht, telwoord.

achte, verb, *acht*; *acht*; *achte*; *achtte*; (*e*-)acht . achten.

achter, prep . achter. *De koeie stene (ok wel: steen) achter de stal.*;De koeien staan achter de stal.

achter, prep.adv . achter. "*Weer is mem?*" "*Mem is achter (t uis).*";"*Waar is mama?*" "*Mama is achter (het huis).*".

achterlijk, adj & adv . achterlijk, niet goed wijs. *Jij denke toch zeker nie da'k achterlijk bin en deer in trap?*;Jij denkt toch niet dat ik achterlijk ben en daar in trap?.

-achtig, suf . -achtig, klemtoon op achtig.;

achttien, num, *achttiende*; . achttien, telwoord.

actie, s. de, *acties*; *actietje*; . actie, ??wordt verkleinwoord wel gebruikt??.;.

adder, s. de, *adders*; *addertje*; . adder.

I advekaot, s. de, *advekaote*; *advekaotje*; . advocaat, ??adv en/of avv-??. *Bij 'n schaaing wordt vaak 'n advekaot ineschaokeld.*;Bij een scheiding wordt vaak een advocaat ingeschakeld.

II advekaot, s. de; *advekaotje*; . advocaat, ??adv-en/of avv-??. *Ik lust gien drank, maor 'n advekaotje geet 'r wel in. "Wet wil jij drinke?" "Êw je advekaot in uis?"*;Ik houd niet van drank, maar een advocaatje gaat er wel in. "Wat wil je drinken?" "Heb je advocaat in huis?".

afrikaon, s. de, *afrikaone*; *afrikaontje*; . afrikaan, persoon uit Afrika, ??.;.

afrikaontje, s. 't, *afrikaontjes*; afrikaantje, plant, ??.;.

agent, s. de, *agente*; *agentje*; agent.

akkefietje, s. 't, *akkefietjes*; akkefietje.

akte, s. de, *aktes*; akte.

al, adv . al.

alco-ol, s. de, [alko.uol],alcohol.

aldeer, adv . steeds, voortdurend, alsmaar. Etymologie zie: aldoor.;

algemien, adj & adv . algemeen.

algemien, s. 't, algemeen.

allankal, adv . allang. *Dat wist ik allankal.*;Dat wist ik allang.

alle, pron.undef, alle.

allebaai, num . allebei, beide. *M'n vaor en moer wazze-n-'r allebaai. Allebaai de bessies en bappes wazze-n-op m'n verjeerdag. Allebaai de bessies en bappes wazze-n-op m'n verjeerdag.*;Mijn vader en moeder waren er allebei. Beide grootouders waren op mijn verjaardag. Allebei de grootouders waren op mijn verjaardag.

allee, int . allee.

allegaor, adv . allemaal. Etymologie zie: allegaar.;

allegaortje, s. 't, allegaartje.

aller-, pref . aller-.

allerlangste, s. 't, languit, onderuit, op je kont als iemand valt, ?? Meer betekenissen uitdrukking??. Etymologie zie: allerlangste. *Jij gene ok aldeur op je allerlangste lêge!*;Jij ligt ook steeds op je kont!.

allicht, int . allicht.

allien, allienig, adj & adv, alleen. *Ik was elegaor allienig thuis. Zounder mense voel je je soms êrg allien.*;Ik was helemaal alleen thuis. Zonder mensen voel je je soms erg alleen.

aloewel, conj . alhoewel.

altemetteris, adv . soms, af en toe, WF: altemetteres. Etymologie zie: -. *Altemetteris kwam de zon 'r deur. Drink jij koffie? Altemetteris.*;Af en toe kwam de zon er door. Drink jij koffie? Af en toe.

altijd, adv . altijd.

ambacht, s. de, *ambachte*; ambacht.

ambt, s. 't, [amt],; *ambte*; ambt.

ammaor, adv . steeds, voortdurend, alsmaar.
Etymologie zie: almaar.;

amper, adv . amper.

an, prep . aan. *Geef dat boek an mijn!*; Geef dat boek aan mij!.

anankelijk, adj & adv . aanhankelijk, ??gebruikt naast lellig??.;

androge, verb, *anedroogd* . -, een beetje droog maken/worden, als infinitief of samen met werkwoord laten of zullen. Etymologie zie: -. *De kapper et m'n eer een beetje anedroogd mit een föhn. Ik leet de was androge-n-in de zon en dan aol ik 't in.*; De kapper heeft mijn haar een beetje droog gemaakt met een föhn. Ik laat de was een beetje droog worden in de zon en dan haal ik'm binnen.

ange, verb, *ang*; *angt*; *ange*; *ong*; (*e-*)*onge* . hangen, pp in snelle spraak zonder e-. *Ik êw je jas an de kapstok onge. Je paraplu angt an de kapstok in de gang.*; Ik heb je jas aan de kapstok gehangen. Je paraplu hangt aan de kapstok in de gang.

angenaom, adj & adv . aangenaam.

angetje, s. 't, *angetjes*; hekje, reling. Etymologie zie: hangertje. *D'r angt een schone aanddoek over 't angetje bij de douche.*; Er hangt een schone handdoek over het hekje bij de badkamer.

angezicht, s. 't . aangezicht, ??gebruikt op MK??.;

angst, s. de, *angste*; angst.

anijs, s. de, anijs.

anjer, s. de, *anjers*; *anjertje*; anjer.

anker, s. 't, *ankers*; *ankertje*; anker.

anklampe, verb, *klamp an*; *klampt an*; *klampe-n-an*; *klampte an*; *aneklampt* . aanklampen.

ankondige, verb, *kondig an*; *kondigt an*; *kondige-n-an*; *kondigde an*; *anekondigd* . aankondigen.

anmerkelijk, adv . aanmerkelijk.

ansicht, s. de, *ansichte*; ansicht, ansichtkaart.

anspore, verb, *spoor an*; *spoort an*; *spore-n-an*; *spoorde an*; *anespoord* . aansporen.

antrekkelijk, adj & adv . aantrekkelijk.

anvaorde, verb, *anvaord*; *anvaordt*; *anvaorde*; *anvaordde*; *anvaord* . aanvaarden.

anwakkere, verb, *wakker an*; *wakkert an*; *wakkere-n-an*; *wakkerde an*; *anewakkerd* . aanwakkeren.

anwens, s. de, aanwensel, gewoonte, EDW: anwenst. Etymologie zie: aanwenst.;

anwezig, adj & adv . aanwezig.

anzeg, s. de, aanzeg, aanzegging bij overlijden en geboorte, bij direct betrokkenen zoals familie, vrienden en bureu. *Iemand anzeg doen. Wij êwe-n-anzeg ad.*; Iemand aanzeg doen. Wij hebben aanzeg gehad.

aodel, s. de, adel.

aodelaor, s. de, *aodelaors*; *aodelaortje*; . adelaar.

aoder, s. de, *aoders*; *aodertje*; . ader.

aoie, verb, *aoi*; *aoit*; *aoie*; *aoide*; (*e-*)*aoid* . aaïen, pp in snelle spraak zonder e-;.

aok, s. de, *aoke*; *aokie*; . aak, ??.;

aokelig, adj & adv, *aokeliger*; *aokeligst*; . akelig.

aoker, s. de, *aokers*; *aokertje*; . aker, ?? Wat is een marker aokertje (klederdracht)??.;

aombeeld, s. 't, *aombeelde*; *aombeeldje*; aambeeld.

aondacht, s. de, aandacht, ??andacht??.;

aonstons, adv . straks, ??aostes, precieze uitspraak??. Etymologie zie: aanstonds.;

aop, s. de, *aope*; *aopie*; . aap.

I aor, adj, ander. *Ik wil nie deze maor een aore brook an.*; Ik wil niet deze maar een andere broek aan.

I aor, adj, volgend. Etymologie zie: ander. *Aore week geen ik op raas.*; Volgende week ga ik op reis.

II aor, s. de, *aore*; ander. *Nie de ien maor de aor.*; Niet de een maar de ander.

aord, s. de, -; *aordje*; aard.

aorde, verb, *aord*; *aordt*; *aorde*; *aordde*; (*e-*)*aord* . aarden, pp in snelle spraak zonder e-.

aordig, adj & adv . aardig.

aorebaai, aordbaai, s. de, *aorebaaie; aorebaaitje;*
. aardbei.

aorecht, aonrecht, s. 't, [â:rèxt],; *aorechte;*
aorechie; . aanrecht.

aorlemmerdijkies, s. de, [â:rl6mm6dÆkis],
onzin, flauwekul, De Haarlemmerdijk in
Amsterdam was vroeger een volkse buurt met echte
Amsterdamse praatjesmakers. *Gien*
aorlemmerdijkies!;Geen onzin!.

aors, adv . anders. *Dat moet aors.*;Dat moet anders.

aorts-, pref . aarts-

I aos, s. de, *aoze;* aas.

II aos, s. 't, aas.

aosem, s. de, adem. Etymologie zie: asem. *IJ stond*
vlak achter me want ik voelde z'n aosem in m'n nek.
IJ geeft gien aosem.;Hij stond vlak achter me want
ik voelde zijn adem in mijn nek. Hij reageert niet.

aoseme, verb, *aosem; aosem; aoseme; aosemde;*
(e-)aosemde . ademen, pp in snelle spraak zonder e-

aoverecht, adj, averecht. *twee recht, twee*
aoverecht;twee recht, twee averecht.

apart, adj & adv . apart.

apotheek, s. de, [apete.ik],; *apotheke; apothekie;* .
apotheek.

appel, s. de, *appels; appeltje;* . appel.

ark, s. de, *arke; arkie;* . ark.

I as, conj . als. *Groen as gras. Nou gien asse-n-en*
maore! As dit, as dat.. as is verbrande turf!;Groen
als gras. Nou geen gezeur of uitvluchten! Als dit,
als dat.. as is verbrande turf!.

II as, s. de, *asse; assie;* as. *Een auto ken deur z'n*
asse geen.;Een auto kan door z'n assen gaan.

askassie, s. 't, *askassie;* uitvlucht, smoes. *Ach, dat*
binne allegaor askassies. As-ie te laot is, et-ie altijd
'n askassie.;Ach, dat zijn allemaal smoezen. Als hij
te laat is, heeft hij altijd een smoes.

asseraand, adj & adv . brutaal, EDW: astrant.
Etymologie zie: assurant/astrant. *Wees nie zo*
asseraand!;Wees eens niet zo brutaal!.

attentie, int . attentie.

attentie, s. de, *attenties; attentietje;* . attentie,
??verkleinwoord??.;

au, int . au.

augustus, s. de, augustus, maand.

avontuur, s. 't, *avonture; avontuurtje;* . avontuur.

avvertentie, s. de, *avvertenties; avvertentietje;*
advertentie, ??avv- of adv-.;.

awes, s. de, *awese; awetje;* . ui.

baai, s. de, *baaie; baaitje;* . bij.

baaitel, s. de, *baaitels; baaiteltje;* . beitel.

baand, s. de, *baande; baandje;* . band.

I 1 baank, s. de, *baanke; baankie;* . bank. *D'r steet*
een gezellig baankie in het park.;Er staat een
gezellig bankje in het park.

I 2 baank, s. de, *baanke;* bank, geldinstelling. *Ik êw*
twee rekeninge bij me baank.;Ik heb twee
rekeningen bij mijn bank.

baard, s. de, *baarde; baardje;* . baard.

baaw, s. de, *baaw; baawtje;* . -, 'borstlap' als
onderdeel van Marker klederdracht. Etymologie
zie: -

baggere, verb, *bagger; baggert; baggere;*
baggerde; ebaggerd . baggeren.

bah, int . bah.

I bak, s. de, *bakke; bakkie;* bak, mop, grap.

II 1 bak, s. de, *bakke; bakkie;* bak. *D'r stonde*
bakke vol mit bloeme.;Er stonden bakken vol met
bloemen.

II 2 bak, s. de, *bakke;* waterput, in grond
gemetselde bewaarplaats voor regenwater; op
Marken vaak in het onderhuis. Etymologie zie:
bak.;

bakke, verb, *bak; bakt; bakke; bakte; ebakke* .
bakken. *Me moer et guster een cake ebakke. IJ bakt*

niks van die moeilijke somme.;Mijn moeder heeft gisteren een cake gebakken. Hij bakt niets van die moeilijke sommen.

bakkie, s. 't, *bakkies*; schotel. Etymologie zie: bakje. *Bij een koppie oort een bakkie. Pak jij de bakkies veur de taort? Zelle we straks effies een bakkie doen?*;Bij een kop hoort een schotel. Pak jij de schoteltjes voor de taart? Zullen we straks even een kop koffie drinken?.

baklag, s. 't, beklag.

bal, s. de, *balle; balletje*; . bal.

balaaie, verb, *belaai; belaaït; belaaie; beleed; belede* . belijden.

baldaodig, adj & adv . baldadig.

balk, s. de, [bal6k],; *balke; balkie*; . balk.

I 1 balle, verb, *bal; balt; balle; balde; ebald* . ballen. *IJ balde z'n vuist van woede.*;Hij balde zijn vuist van woede.

I 2 balle, verb, ballen, met een bal spelen, ??ook als verbuiging gebruikt??. *Kijk die kare 's leuk speule: sommige binne-n-an 't balle-n-en die aore binne-n-an 't schuilenkuite. "Geen maor balle mit die klane kare buite."*;Kijk die kinderen eens leuk spelen: sommige zijn aan het ballen en die andere spelen verstoppertje. "Ga maar spelen met die kleine kinderen buiten".

bandiet, s. de, *bandiete; bandietje*; . bandiet.

baode, verb, *baod; baodt; baode; baodde; ebaod* . baden.

baoi, s. de, *baolie; baai*.

baoken, s. 't, *baokens*; baken, ??verkleinwoord??.;

baoker, s. de, *baokers*; -; . baker.

baol, s. de, *baole; baoltje*; . baal. *'n baol ooi*;een baal hooi.

baon, s. de, *baone; baontje*; . baan. *Mit een raket ken je in baone om de aorde draoie.*;Met een raket kun je in banen om de aarde draaien.

baone, verb, *baon; baont; baone; baonde; ebaond* . banen. *een weg baone*;een weg banen.

baor, adj . baar.

I 1 baor, s. de, *baore; baortje*, baar, draagbaar.

I 2 baor, s. de, *baore*; baar, golf.

-baor, suf . -baar.

baors, s. de, *baorze; baorsie*; . baars, vis.

baos, s. de, *baoze; baosie*; . baas.

baot, s. de, *baote*; baat. *Êregens baot bij êwe.*;Ergens baat bij hebben.

baote, verb, *baot; baotte; ebaot* . baten.

baotje, s. 't, *baotjes*; zwart bovenstuk met zilveren knopen als onderdeel van de Marker klederdracht.

bap, bappe, s. de, *bappes*; opa, grootvader, bappe is kindertaal WF: bep. Etymologie zie: -

bar, adj . bar. *'t Is bar weer vandaog.*;Het is bar weer vandaag.

bar, s. de, *barre; barretje*; . bar, kroeg.

barmartig, adj & adv . barmhartig.

I 1 barste, verb, -; *barst; -; barstte; ebarste* . barsten. *De vaos is ebartse.*;De vaas is gebarsten.

I 2 barste, verb, *barst; barst; barste; barstte; ebartse* . barsten, iets overdadig hebben. *Ik barstte van de onger. Ik êw barstende koppijn.*;Ik barstte van de honger. Ik heb barstende hoofdpijn.

bas, adj & adv, *basser*; mooi, m.b.t. kleding, uiterlijk Hindeloopens: bask. Etymologie zie: -. *Wet bin jij een basse maad! Wet zie jij d'r bas uit vandaog!*;Wat ben jij een mooi meisje! Wat zie jij er mooi uit vandaag!.

bast, s. de, *baste*; lichaam, lijf. Etymologie zie: bast. *Mit je blote bast in de zon lope. Op je bast krije.*;Met ontbloot bovenlijf in de zon lopen. Op je lazer/donder krijgen.

bê, s. 't, *bêde; bêdje*; . bed. *Ik gee op e bê. Ik gee nee bê. Twee bêde an mekaor iet een lisimeau.*;Ik ga naar bed. Ik ga naar bed. Twee bedden aan lekaar heet een lits-jumeaux.

be-alve, conj . behalve.

be-aoge, verb, *be-aog; be-aogt; be-aoge; be-aogde; be-aogd* . behage.

bebliksemd . bedonderd, besodemieterd, belazerd, niet goed wijs. Etymologie zie: bebliksemd. *Bin je*

nou elegaor bebluksemd!; Ben je nou helemaal besodemieterd!.

bechikke, verb, *beschik; beschikt; beschikke; beschikte; beschikt* . beschikken.

bedaord, adj & adv . bedaard.

bedaore, verb, *bedaore; bedaort; bedaore; bedaorde; bedaord* . bedaren.

bêdebaank, *bêdebaanke; bêdebaankie*; bankje voor de bedstee om op te zitten bij aan- en uitkleden en als hulp bij het in- en uitstappen van de bedstee. Etymologie zie: -

bedele, verb, *bedel; bedelt; bedele; bedelde; ebedeld* . bedelen.

bedele, verb, *bedeel; bedeeft; bedele; bedeelde; bedeed* . bedelen.

bedelve, verb, *bedelf; bedelft; bedelwe; bedolf; bedolve* . bedelven.

bêde-outje, s. 't, *bêde-outjes*; opstaande (verwijderbare) plank voor de opening van een bedstee, vaak met een gat erin in de vorm van een hartje. Etymologie zie: -;.

bedêrve, verb, [b6dè:r6ve], *bedêrf; bedêrft; bedêrve; bedöorf; bedöörve* . bederven, ??of bedurf/bedurve??. *Me nuwe jurk is helegaor bedöörve.*; Mijn nieuwe jurk is helemaal bedorven.

bedlegerig, adj bedlegerig.

bedriege, verb, *bedrieg; bedriegt; bedriege; bedroog; bedroge* . bedriegen.

I bedrijf, s. 't, *bedrijve; bedrijfie*; bedrijf, firma.

II bedrijf, s. 't, *bedrijve*; bedrijf, m.b.t. toneelstuk. *'n Toneelstuk in drie bedrijve.*; Een toneelstuk in drie bedrijven.

beduusd, adj . beduusd.

bedwang, s. 't, bedwang.

bedwelme, verb, [b6dwèl6me], *bedwelmt; bedwelme; bedwelnde; bedwelmd* . bedwelmen.

beeld, s. 't, *beelde; beeldje*; . beeld.

beer, s. de, *bere; beertje*; . beer.

I 1 beest, s. 't, *beeste; besie*; . beest. *D'r loopt een beest over je traaw.*; Er loopt een beest over je trui.

I 2 beest, s. 't, *beeste; besie*; dier. *Ik moet de beeste nag voere.*; Ik moet de dieren nog te eten geven.

beet, s. de, *bete*; beet.

beetje, adv . beetje, bijwoordelijke bepaling. *En nie zo'n beetje vreemd ok.*; En ook niet zo'n beetje vreemd.

I beetje, s. 't, *beetjes*; beetje.

I bef, s. de, *beffe; beffie*; . bef. *Advocaote en dominees draoge beffe.*; Advocaten en dominees dragen beffen.

I bef, s. de, *beffe; beffie*; . bef. *'n Zwarte kat mit 'n witte bef.*; Een zwarte kat met een witte bef.

befaomd, adj, *befaomder; befaomst*; . befaamd.

begere, verb, *begeer; begeert; begere; begeerde; begeerd* . begeren.

beginne, verb, *begin; begint; beginne; begon; begonne* . beginnen.

begraofenis, s. de, *begraofenisse*; begrafenis.

bek, s. de, *bekke; bekkie*; bek. *Dat kij et zo'n lief bekkie. De kat et 'n muis in z'n bek.*; Dat kind heeft zo'n lief bekkie. De kat heeft een muis in z'n bek.

bekaoid, adj, *bekaoider; bekaoist*; bekaaid.

beker, s. de, *bekers; bekertje*; beker.

bekke, s. 't, *bekkens; bekkentje*; bekken.

bekore, verb, *bekoor; bekoort; bekore; bekoorde; bekoord* . bekoren.

bekrompe, adj . bekrompen.

bekwaom, adj . bekaam.

belaande, verb, *belaand; belaandt; belaande; belaandde; belaand* . belanden.

belangrijk, adj . belangrijk.

belaomel, s. de, *belaomels; belaomeltje*; . belhamel.

belaozere, verb, *belaozer; belaozert; belaozere; belaozerde; belaozerd* . belaozeren.

beledige, beledige, verb, [b6le.idI6], *beledig; beledigt; beledige; beledigde; beledigd* . beledigen.

beleefd, adj & adv . beleefd.

beleg, s. 't, -; -; . beleg.

belemmere, verb, *belemmer; belemmert; belemmere; belemmerde; belemmerd* . belemmere.

belette, verb, *belet; belet; belette; belette; belet* . beletten.

belle, verb, *bel; bel; belle; belde; ebeld* . bellen.

belofte, s. de, *beloftes*; belofte.

bemind, adj . bemind.

bemoeie, z'n age, verb, *bemoei m'n age; bemoeit z'n age; bemoeie uis/je/d'r age; bemoeide m'n age; uis/je/d'r age bemoeid* . zich bemoeien.

benaawd, adj & adv, *benaauwder; benaawst; .* benaawd.

benard, adj . benard. 'n *Benarde situaosie*.; Een benarde situatie.

bende, s. de, *bendes*; bende.

benede, beneje, adv . beneden.

benuwe, verb, -; *benuuwt; -; benuuwde; benuuwd* . benieuwen.

bepaole, verb, *bepaol; bepaolt; bepaole; bepaolde; bepaold* . bepalen.

bepêrke, verb, [b6pè:r6k6], *bepêrk; bepêrkt; bepêrke; bepêrkte; bepêrkt* . beperken.

beraaid, adj . bereid.

beraaike, verb, *beraaiik; beraaiikt; beraaike; beraaikte; beraaikt* . bereiken. *Dit êw ik tot zovaar beraaikt in m'n leve*.;Dit heb ik tot zover bereikt in mijn leven.

beraome, verb, *beraom; beraomt; beraome; beraomde; beraomd* . beramen.

I bêrg, s. de, [b8:r6g]; *bêrge; bêrgie*; . berg.

II bêrg, adj . veel. *D'r wazze-n-'n bêrg mense*.;Er waren veel mensen.

bêrge, verb, [b8:r6g6], *bêrg; bêrgt; bêrge; bêrgde; ebêrgd* . bergen.

berichte, verb, *bericht; bericht; berichte; berichte; bericht* . berichten.

berk, s. de, [b8:r6k];, *berke; berk*.

berm, s. de, *berme; berm*.

beroerd, adj & adv, *beroerder; beroerst; .* beroerd. *IJ voelde z'n age beroerd nee 't ete*.;Hij voelde zich beroerd na het eten.

beroerte, s. de, *beroertes*; beroerte.

berucht, adj . berucht.

bes, s. de, *besse; bessie*; bes. *D'r groeie allegaor bessies an die boom*.;Er groeien allemaal besjes aan die boom.

beschaaie, adj . bescheiden. *Die maad is altijd zo beschaaie*.;Dat meisje is altijd zo bescheiden.

beschoeiing, s. de, *beschoeiinge; beschoeiinkie; .* beschoeiing.

beschonke, adj . beschonken.

beschouwe, verb, *beschouw; beschouwt; beschouwe; beschouwde; beschouwd* . beschouwen.

beschuit, s. de, *beschuite; beschuitje*; beschuit. *Beschuit mit aorebaaie*.;Beschuit met aardbeien.

beseffe, verb, *besef; beseft; beseffe; besefte; beseft* . beseffen.

beslisse, verb, *beslis; beslist; beslisse; besliste; beslist* . beslissen.

besodemieter, verb, *besodemieter; besodemieterd; besodemieterde; besodemieterd* . besodemieteren. *Eerlijke mense besodemieter mekaor nie*.;Eerlijke mensen besodemieteren elkaar niet.

bespraakt, adj . bespraakt. *IJ is welbespraakt*.;Hij is welbespraakt.

bessie, s. de, *bessies*; oma, grootmoeder, EDW: bes. Etymologie zie: -

best, int . best. *Best! Gee maor allien!*;Best! Ga maar alleen!

bestede, verb, *besteed; besteedt; bestede; besteedde; besteed* . besteden.

bestek, s. 't, bestek. *Mes, vöörk en lepel is bestek.*; Mes, vork en lepel is bestek.

bestelle, verb, *bestel; bestelt; bestelle; bestelde; besteld* . bestellen.

betaomelijk, adj . betamelijk.

beter, adj . beter. 't *Zieke konijntje wordt gank weer beter.*; Het zieke konijntje wordt snel weer beter.

beteuterd, adj . beteuterd.

betichte, verb, *beticht; beticht; betichte; betichtte; beticht* . betichten. *Êrgens van beticht worre.*; Ergens van beticht worden.

betoge, verb, *betog; betoogt; betoge; betoogde; betoogd* . betogen.

betrekkelijk, adj & adv . betrekkelijk.

betuige, verb, *betuig; betuigt; betuige; betuigde; betuigd* . betuigen.

beugel, s. de, *beugels; beugeltje*; . beugel.

I beuk, s. de, *beuke; beukie*; . beuk, boom.

II beuk, *beuke*; beuk, dreun. *De beuk moet erin.*; De beuk moet erin.

beuke, verb, *beuk; beukt; beuke; beukte; ebeukt* . beuken.

beul, s. de, *beule*; beul.

beun, s. 't, *beune*; planken verhoging leidend naar woongedeelte/voordeur boven het onderhuis; ook als overbrugging van dijk naar voordeur boven het onderhuis, EW: beun2. Etymologie zie: beun.

beunaos, s. de, *beunaoze; beunaosie*; . beunhaas.

beurs, s. de, *beurze*; beurs.

beurt, s. de, *beurte*; beurt. *Omstebeurt, om beurten.*; Om de beurt.

beve, verb, *beef; beeft; beve; beefde; ebeefd* . beven.

bevel, s. 't, *beveule*; bevel.

beveule, verb, *beveul; beveult; beveule; beval; bevole* . bevelen.

beveurbeeld, adv . bijvoorbeeld.

bewaore, verb, *bewaor; bewaort; bewaore; bewaorde; bewaord* . bewaren.

bewege, verb, *beweeg; beweegt; bewege; bewoog; bewoge* . bewegen.

bewere, verb, *beweer; beweert; bewere; beweerde; beweerd* . beweren.

bewust, adj & adv . bewust.

bezaaie, prep . bezijden. *Dat is bezaaie de waoreid.*; Dat is bezijden de waarheid.

bezaodigd, adj . bezadigd.

bezem, s. de, *bezems; bezempie*; . bezem.

bezete, adj . bezeten.

bezig, adj, [be.iz6g];; bezig.

bezöörgd, adj, [b6zø:r6g6t];; bezorgd.

bezope, adj . bezopen.

bezwaor, s. 't, *bezwaore*; bezwaar. *Bezwaor maoke teuge-n-iets.*; Bezwaar maken tegen iets.

bezwijke, verb, *bezwijk; bezwijkt; bezwijke; bezweek; bezweke* . bezwijken.

bibbere, verb, *bibber; bibbert; bibbere; bibberde; ebibberd* . bibberen.

bidde, verb, *bid; bidt; bidde; bad; ebede* . bidden, ??pl imp gebruikt en met welke vorm (badde) of alleen pp??.;

biechte, verb, *biecht; biecht; biechte; biechte; ebiecht* . biechten.

biede, verb, *bied; biedt; biede; bood; ebode* . bieden.

bien, s. 't, *biene; bientje*; been. *Mijn biene binne loof van 't lope.*; Mijn benen zijn moe van het lopen.

big, s. de, *bigge; biggetje*; . big.

bij, prep . bij.

bijbel, s. de, *bijbels; bijbeltje*; . bijbel.

bijl, s. de, *bijle; bijltje*; . bijl.

bijnde, verb, *bijnd; bijndt; bijnde; bond; ebonde* . binden.

I 1 bijster . bijster. *'t Spoor bijster weze.*;Het spoor bijster zijn.

I 2 bijster . bijster, graad. *Dat was bijster stom.*;Dat was bijster stom.

bijte, verb, *bijt; bijt; bijte; beet; ebete* . bijten.

bijzounder, adj & adv . bijzonder.

bik, adj . dol, happig dol of gek zijn op iets, ??
Bikker, bikst?? Uitdrukking. Etymologie zie: bik. *Ik bin bik op geld.*;Ik ben dol op geld.

I bikke, verb, *bik; bikt; bikke; bikte; ebikt* . bikken.

II bikke, verb, *bik; bikt; bikke; bikte; ebikt* .
bikken, eten, schaften. *D'r valt ier niks te bikke.*;Er valt hier niets te eten.

bikkel, s. de, *bikkels; bikkeltje*; . bikkel.

bil, s. de, *bille; billetje*; . bil.

I binne, prep . binnen. *De wêrmte blijft zeumers binne-n-'t uis.*;De warmte blijft zomers binnen het huis.

II binne, adv . binnen. *Mem steet binne.*;Mama staat binnen.

I bit, s. 't, *bitte; bitje*; . bit.

II bit, *bits; bitje*; . bit. *Acht bit is ien byte.*;Acht bits is één byte.

bits, adj . bits.

bitter, adj . bitter.

blaai, adj . blij. *Zo blaai als blik.*;Heel erg blij.

blaaw, adj . blauw.

I blad, s. 't, *blaode; blaodje*; . blad, tijdschrift.

II blad, s. 't, *blaodere; blaodje*; . blad, van een boom, ??of mv ook blaode??.;

blaffe, verb, *blaf; blaft; blaffe; blafte; eblaft* .
blaffen. *Vollendammers zinge en Mèrkers blaffe.*
Sommige ounde blaffe-n-ammaor.;Volendammers zingen en Markers blaffen. Sommige honden blaffen altijd.

blak, adj . windstil. *'t Is blak. 't Is stien blak.*;Het is windstil. Er is geen zuchtje wind.

I 1 blank, adj . blank. *'n Blanke uid êwe.*;Een blanke huid hebben.

I 2 blank, adj; onder water (gelopen). *De keuken stond blank toen de gootstien was overelope. De kelder steet altijd blank nee êrge rege.*;De keuekn stond onder water toen de gootsteen was overgelopen. De kelder staat altijd onder water na erge regen.

blaom, s. de, blaam.

blaos, s. de, *blaoze*; blaas.

blaote, verb, *blaot; blaote; blaotte; eblaot* . blaten.
De geite en schepe stonde te blaote-n-in 't laand.;De geiten en schapen stonden te blaten in de wei.

bleek, adj . bleek. *'t Vieze goed steet in de bleek.*;De vuile kleren staan in bleekmiddel.

blère, verb, *blèr; blèrt; blère; blèrde; eblèrd* . blèren.

bles, s. de, *blesse; blesse; . bles.*

bleu, adj . bleu, schuchter.

bleze, verb, *blees; blees; bleze; blies; ebleze* . blazen.

blijke, verb, *blijk; blijkt; blijke; bleek; ebleke* .
blijken. *Ik blijk 'n Mèrker te weze.*;Ik blijk een Marker te zijn.

blijve, verb, *blijf; blijft; blijve; bleef; ebleve* .
blijven.

I blik, s. de, *blikke*; . blik. *IJ ad 'n vreemde blik in z'n oge.*;Hij had een vreemde blik in zijn ogen.

II blik, s. 't, *blikke; blikkie*; . blik. *'n Blik mit soep.*;Een blik met soep.

blind, adj . blind.

blinke, verb, *blink; blinkt; blinke; blonk; eblonke* .
blinken.

bloed, s. 't, bloed.

bloeie, verb, -; *bloeit; bloeie; bloeide; ebloeid* .
bloeien. *Bloeme bloeie.*;Bloemen bloeien.

bloesem, s. de, *bloesems; bloesempie*; . bloesem.

blok, s. 't, *blokke; blokkie*; . blok. *Kare speule graog mit blokke*.;Kinderen spelen graag met blokken.

blokkie, s. 't, *blokkies*; -; . blokje, uitdrukking. 'n *Blokkie om geen*.;Een blokje omlopen.

blond, adj . blond. *Blond eer êwe*.;Blond haar hebben.

bloot, adj & adv . bloot.

bluf, s. de, bluf.

blunder, s. de, *blunders*; blunder.

blusse, verb, *blus; blust; blusse; bluste; eblust* . blussen. *De brandweer et 't vuur eblust*.;De brandweer heeft het vuur geblust.

I bode, s. de, *bodes*; bode.

I bode, s. de, aanzeg, bij overlijden en geboorte, bij iedereen. Etymologie zie: bode. *Bode doen*.;Aanzeg doen.

boezeroen . s de, blauwe gestreepte kiel met 7/8 lange mouwen van katoen met 4 rood of groen afgezette knoopsgaten als onderdeel van de Marker klederdracht. Etymologie zie: boezeroen.;

bol, s. de, *bolle; bolletje*; brood. Etymologie zie: bol. *Ik lust gien pindakees op m'n bol. Ik eet twee plakkies bol tussen de middag. Bolle bewaor je in 'n bolletrommel*.;Ik lust geen pindakaas op mijn brood. Ik eet twee sneetjes brood tussen de middag. Broden bewaar je in een broodtrommel.

book, s. 't, *boke; bokie*; boek.

I bot, s. de . bot, vis.

II bot, s. 't . bot, kluif.

III 1 bot, adj & adv . bot, stomp. 't *Mes is bot*.;Het mes is bot.

III 2 bot, adj & adv . bot, ruw, grof, ongemanierd. *Wet doene jij bot teuge-n-eur!*;Wat doe je bot tegen haar!.

botse, verb, *bots; botst; botse; botste; ebotst* . botsen.

bound, s. de, *bounde; boundje*; . -, doek waarin kleine stukjes stof/lappen en kleine kluwetjes

wol/garen worden bewaard als een soort van 'naaimandje', EW: bond. Etymologie zie: -;.

braaie, verb, *braai; braait; braaie; bree; ebrede* . breien. *Ik êw deze traaw zelf ebrede*.;Ik heb deze trui zelf gebreid.

braand, s. de, *braande; braandje*; . brand.

braande, verb, *braand; braandt; braande; braandde; ebraand* . branden. 't *Vlaas braandt an. Ik êw m'n age-n-ebraand*.;Het vlees brandt aan. Ik heb mezelf gebrand.

bratneeld, s. de, *bratneelde; bratneeldje*; . -, fijne naald om rijglijven (onderdeel van Marker klederdracht) mee te borduren, WF: brat III. Etymologie zie: brat/borat.;

brede, verb, *breed; breedt; brede; breedde; ebrede* . braden. *Vlaas brede*.;Vlees braden.

breg, s. de, *bregge; breggetje*; brug.

I bruin, adj . bruin, kleur.

I bruin, adj . kleurecht, nog niet verschoten. *Wet een mooi bruin schord êw jij*.;Wat een mooi helder gekleurd schord heb jij.

butter, s. de, boter.

dakveinster, s. 't, *dakveinsters*; -; . dakvenster.

deer, adv . daar.

denke, verb, *denk; denkt; denke; docht; edocht* . denken.

deur, s. de, *deure; deurtje*; . deur.

deur, prep . door.

diepte, s. de, *dieptes*; diepte.

draal, s. de, *drale*; planken die als bodem dienen van een bedstee. Etymologie zie: -

dral, adj, pittig, geinig, vlot, leuk, m.b.t. kleding EDW: dral.

dreed, s. de, *drede; dreedje*; . draad.

drok, adj & adv . druk. *Ik êw gien tijd; ik êw 't drok. Ik bin drok bezig*.;Ik heb geen tijd; ik heb het druk. Ik ben druk bezig.

dwarsof, adj . doodop, heel erg moe. *Ik was elegaor dwarsof nee de vierdaogse.*;Ik was helemaal doodop na de vierdaogse.

I eel, s. de, *eeltje*; paling. Etymologie zie: aal. *We geen vanevend eel ete. Lust jij wel eeltjes? Paling is een aor woord veur eel.*;We eten vanvond paling. Houd jij wel van paling? Paling is een ander woord voor aal.

II eel, adj . heel.

eer, s. de & s.'t, *ere*; *eertje*; . haar. *D'r zitte tiste-n-in m'n eer. De ere van de kat zitte-n-overal.*;Er zitten klitten in mijn haar. De haren van de kat zitten overal.

egelnie, adv, [6xèlni], in het geheel niet, helemaal niet. *Ik bin deer egelnie eweest.*;Ik ben daar helemaal niet geweest.

elegaor, adv . helemaal. *Dat is elegaor nie waor!*;Dat is helemaal niet waar!.

elfendertigste, s. de . -, traag, langzaam, treuzelig. *Doe nie alles op je elfendertigste!*;Doe niet alles zo treuzelig!

I 1 eng, adj & adv . eng. 'n Eng veraol. *Doe nie zo eng!*;Een eng verhaal. Doe niet zo eng!.

I 2 eng, adj & adv . eng, nauw. 'n Eng steegie.;Een eng steegje.

I engel, s. de, *engels*; *engeltje*; hengel.

II engel, s. de, *engele*; *engeltje*; engel.

êrfst, s. de, [è:r6fst], *êrfste*; herfst.

êrm, adj . arm.

êrm, s. de, [è:r6m], *êrme*; *êrmpie*; arm.

êrmoe, s. de, [è:r6moe], *armoe*(de).

es, as, s. de, as, verbrande resten, ??es en as door elkaar te gebruiken??. *Es is verbraande turf. 't Uis werd in de as elaad. De es uit de kolekachel aole.*;As is verbrande turf. Het huis werd in de as gelegd. De as uit de kolenkachel halen.

eur, pron.pos . haar.

eur, pron.pers . haar.

evend, s. de, *evende*; *evendje*; avond. 's *Evends.*; 's Avonds.

evig, eeuwig, adv . ontzettend, erg, vreselijk.

Etymologie zie: eeuwig. *Jouw bêdegoed is evig mooi! Jouw klere binne zo evigst mooi! Maor mijne binne-n-ok eeuwig mooi.*;Jouw beddegoed is erg mooi! Jouw kleding is zo ontzettend mooi! Maar de mijne zijn ook vreselijk mooi.

faal, s. de, *fale*; *faaltje*; . dweil, EDW: feil. *Ik êw de vloer vandaog mit een ouwe faal efaald.*

Aorechtfaaltjes zien soms verrot.;Ik heb de vloer vandaag met een oude dweil gedweild. Vaatdoekjes zien er soms erg vies uit.

fale, verb, *faal*; *faalt*; *fale*; *faalde*; *efaald* . dweilen.

flaoter, s. de, *flaoters*; flater.

fuchsia, s. de, *fuchsia's*; *fuchsiaatje*; . fuchsia.

gang, s. de, gang. *Iemand z'n gang lete geen.*;Iemand zijn gang laten gaan.

gank, adv, *ganker*; *gankst*; . snel, vlug, gauw. 't *Is temet sluitingstijd, gee gank nag effe.*;Het is bijna sluitingstijd, ga gauw nog even.

gaotepetiel, s. de, *gaotepetiele*; *gaotepetieltje*; . vergiet, vero. EDW: patilië (frans: bouteille). Etymologie zie: -

geen, verb, *gee*; *geet*; *gene/geen*; *gong*; *egeen* . gaan.

gereedschap, s. 't, *gereedschappe*; *gereedschappie*; . gereedschap, ?? Mv en verklwoord??.;

geweun, adj & adv . gewoon.

gien, adj, geen.

glaai, s. de, *glaaie*; slechte of dunne plek in stof/kleding, engels. Glade. Etymologie zie: -. *D'r zitte-n-allegaor glaaie-n-in je nuwe overemd.*;Er zitten allemaal dunne plekken in je nieuwe overhemd.

gnap, gnappies, adj & adv, *gnapper*; *gnapst*; . net, netjes, nieuw, knap, m.b.t. kleding, uiterlijk gnappies alleen bijwoordelijk gebruikt WF: gnap. Etymologie zie: -. *Wet zie jij d'r gnap uit! Ik êw m'n gnappe brook an.*;Wat zie jij er netjes uit. Ik heb mijn nieuwe(re) broek aan.

goed, adj, *beterder*; *best*; . goed.

goed, s. 't, kleding. Etymologie zie: goed. *Trek je Zundagse goed an! 't Schone goed laat in de*

kast.;Trek je Zondagse kleren aan! De schone kleding ligt in de kast.

golf, s. de, [gol6f],; *golve*; *golfie*; . golf. *D'r wazze grote golve-n-op zee*.;Er waren grote golven op zee.

grawe, verb, *graaw*; *graawt*; *grawe*; *graawde*; *egraawd* . snauwen. Etymologie zie: grauwen. *Graaw nie zo teuge je moer*.;Snauw niet zo tegen je moeder.

guster, adv . gisteren.

ien, num, *eerste*; één, telwoord.

ien, s. de, *iene*; *ientje*; één, cijfer 1.

ingiete, verb, *giet in*; *giet in*; *giete-n-in*; *goot in*; *inegote* . inschenken. Etymologie zie: ingieten. *'n Koppie thee of koffie ingiete*.;Een kopje thee of koffie inschenken.

jammekaor, pron.pers . jullie. *Wet geen jammekaor doen vanevend?*;Wat gaan jullie doen vanavond?.

je-, pref . -, gebruikt bij veel doch niet alle werkwoorden van voortbeweging bij waarneming; al -nd, ??ook bij bijv. niezen, huilen, vallen, lachen??. Etymologie zie: -. *IJ geet jelope, jerenne, jespringe, jefluite, jewandele, jestrietse, jedaanse, jefietse, jezwoömme, jevaore, jevliege, jeschuiifele, jerolle, jekruipe*. *Dat masie geet zo jenieze, jesjompe, jekrijte, jelache, jefluite een*. *We moete jerenne as we de bus nag wille-n-aole*. *De dronke man ging jestrompele nee uis*.;Hij gaat al lopend, rennend, springend, fluitend, wandelend, op een holletje, dansend, fietsend, zwemmend, varend, schuifelend, rollend, kruipend. Dat meisje gaat zo niezen, huilen (2x),lachen, fluiten heen. We moeten (gaan) rennen als we de bus nog willen halen. De dronken man ging (al) strompelend naar huis.

jelaaw, pron.pers . jullie. *Wet geen jelaaw doen vanevend?*;Wat gaan jullie doen vanavond?.

jorte, verb, *jort*; *jort*; *jorte*; *jortte*; *ejort* . sjoeren. Etymologie zie: -;.

kap, s. de, *kappe*; *kappie*; . -, hoofddekseel als onderdeel van Marker klederdracht. Etymologie zie: kap;.

kasinee, s. de, *kasinees*; omslagdoek, als onderdeel van Merker klederdracht, ??verkleinwoord gebruikt??. Etymologie zie: -

kees, s. de, *keze*; *kesie*; . kaas.

kenijn, knijn, s. 't, *kenijne*; *kenijntje*; konijn.

kêreblaawtje, s. 't; blauw 'schort' als onderdeel van Marker klederdracht. Etymologie zie: -;.

kêrk, s. de, [kè:r6k],; *kêrke*; *kêrkie*; . kerk.

kijnd, s. 't, *kare*; -; . kind. *Gedraog je nie as 'n klaan kijnd!*;Gedraag je niet als een klein kind!.

kladdegat, s. de, *kladdegatte*; *kladdegatje*; . viespeuk. Etymologie zie: -;.

kladdig, adj & adv . vuil, vies. Etymologie zie: kladdig. *Je moete je nie zo kladdig maoke in dat zaand*.;Je moet je niet zo vuil maken in dat zand.

kladdiged, s. de, vuil, viezigheid. Etymologie zie: -

kleuter, s. de, *kleuters*; *kleutertje*; . kleuter.

I kloen, s. de, *kloene*; *kloentje*; . kluwen, m.b.t. garen/wol WF: kluwen;.

II kloen, s. de, *kloene*; gek. Etymologie zie: clown. *Die vent is as een kloen*. *IJ is een kloen*.;Die man doet als een gek. Hij is een rare vogel.

klokke, verb, *klok*; *klokt*; *klokke*; *klokke*; *eklokt* . klokken, haastig of met sterke slikbewegingen drinken. *IJ klokte z'n glas cola achterover asof 't niks was*.;Hij werkte zijn glas cola achterover alsof het niets was.

klot, s. de, *klotte*; *klotje*; . veldmuts, alpinopetje zonder puntje; baret zonder aan te snoeren leren randje, Frans: calot. Etymologie zie: -

klucht, s. de, *kluchte*; *kluchie*; . helling, schuinte. Etymologie zie: kluft;.

knie, *kniese*; . knie, ??verkleinwoord??. *Op m'n kniese de vloer fale*.;Op mijn knieëen de vloer dweilen.

knol, s. de, *knolle*; , groot gat in de voet van een kous. Etymologie zie: knol. *Jij êwe knolle-n-in je kouse*.;Jij hebt gaten in je kousen.

koekoek, s. de, dakkapel, EW: koekoek.

kooie, verb, *kooi*; *kooit*; *kooie*; *kooide*; *ekooid* . sloten, sloten uitdiepen of schoonmaken. Etymologie zie: -

kooivlos, s. 't, *kooivlosse*; werktuig om mee te 'kooie'. Etymologie zie: -

köörper, s. de, naam/beschrijving voor iemand die na het slootje springen in de sloot gevallen was, ??check: mooie vertaling??. Etymologie zie: -. *Deer komt de köörper!* "*Bring 'm thuis de köörper!*";Daar komt de doorweekte! -Gezegde als iemand bij het slootje springen in de sloot was gevallen.

kore, verb, *koor; koort; kore; koorde; ekoord* . kokhalzen, braakgeluiden maken. Etymologie zie: koren.;

krêw, s. de, *krêwe*; kribbe, in de bedstee boven het bed van de ouders. *De baby laat in de krêw te slepe bove-n-'t oofd van z'n vaor en moer.*;De baby ligt in de kribbe te slapen boven het hoofd van zijn ouders.

krijte, verb, *krijt; krijt; krijte; kreet; ekrete* . huilen. Etymologie zie: krijten. *Dat kijnd zat te krijte omdat z'n moer weg was. Ik zat te krijte van boziged.*;Dat kind zat te huilen omdat zijn moeder weg was. Ik zat te huilen van boosheid.

kwatpotje, *kwatpotjes*; -. . kwispedoor. *Bap et 'n kwatpotje ounder z'n bê.*;Opa heeft een kwispedoor onder zijn bed.

kwispeldoor, s. de, *kwispeldoor*; . kwispedoor, ??meervoud kwispeldoors of kwispeldore??. *Bap et 'n kwispeldoor ounder z'n bê.*;Opa heeft een kwispeldoor onder zijn bed.

I laand, s. 't, *laande; laandje*; . land. *Nederland is maor 'n klaan laandje.*;Nederland is maar een klein landje.

I laand, s. 't, *laande; laandje*; weiland, stuk land, ??laandere bij meervoud ook mogelijk??. Etymologie zie: land. *De koeie stene/steen in het laand. De koeie stene/steen op het laand. Sommige boere êwe meerdere laande. Laand over zaand.*;De koeien staan in het weiland. De koeien staan in het weiland. Sommige boeren hebben meerdere stukken land. Via land naar land (bijvoorbeeld over sloot).

I laaw, s. de, lui, lieden, mensen. *Binne jelaaw 'r al lang? Sommige laaw deuge nie.*;Zijn jullie er al lang? Sommige lieden deugen niet.

II laaw, adj & adv . lui.

III laaw, adj & adv . lauw.

labberdend, s. 't, moe, er geen gat meer in zien, uitdrukking WF: labberend/labberint. Etymologie zie: -. *Ik bin an 't labberdend! Ik bin an 't*

labberdend!;Ik ben aan het eind van mijn latijn! Ik zie er geen gat meer in!.

labberdepoepie, int, waardeloos, uitdrukking WF: labberdepoepie. Etymologie zie: labberdepoepie. 't *Is labberdepoepie!*;Het is niks!.

labbezaaiegat, adj . -, iets dat na het verstellen nergens naar lijkt, uitdrukking. Etymologie zie: -. *Dat overemd dat je versted êwe is labbezaaiegat!*;Dat overhemd dat je versted hebt, lijkt helemaal nergens naar.

laot, adj & adv, *laoter; lest*; . laat. *Ik kwam guster als leste thuis. Lest oorde ik toch een raor veraol.*;Ik kwam gisteren als laatste thuis. Laatst hoorde ik toch een raar verhaal.

I leegte, s. de, *leegtes*; laagte.

II leegte, s. de, *leegtes*; . leegte.

leer, s. de, *lere; leertje*; . ladder, EW: ladder.

leer, s. 't, leder. *Een brook van leer.*;Een broek van leder.

leertje, s. 't, *leertjes*; leertje, bijvoorbeeld van een kraan.

I lêge, verb, *lêg; laat; lêge; log; elege* . liggen, logge meest oorspronkelijke Marker vervoeging, lagge vernederlandste vorm. 't *Woordebook laat op taofel. Wij logge van 't weekend lekker lang in bê.*;Het woordenboek ligt op tafel. Wij lagen afgelopen weend lekker lang in bed.

II lêge, verb, *lêg; laat; lêge; log; elaad* . leggen. *Ik êw mijn woordebook in de kast elaad.*; Ik heb mijn woordenboek in de kast gelegd.

lellig, adj & adv kinderlijk of overdreven aanhankelijk gedrag. Etymologie zie: -*Zij is zo lellig; ze ken nie zounder d'r moer. Doe nie zo lellig!*;Zij is zo overdreven aanhankelijk; zij kan niet zonder haar moeder. Stel je niet zo aan!.

lessie, s. 't, *lessies*; . restje, klikkje. Etymologie zie:-

lewaai, s. 't, lawaai.

loof, adj . moe. Etymologie zie: loof. *Ik gee nee bê, want ik bin loof. Ik êw love biene.*;Ik ga naar bed, want ik ben moe. Ik heb vermoeide benen.

luur, s. de, *lure; luurtje*; . luier. Etymologie zie: luur.;

I maad, s. de, *mase; masie*; . meid, jonge vrouw, meisje. *As je vier binne, bin je nag maor 'n klaan masie. In de puberteit veraander je van een masie in een maad. Mase van twintig binne jonge vrouwe.*;Als je vier bent, ben je nog maar een klein meisje. In de puberteit verander je van een meisje in een jonge meid. Meiden van twintig zijn jonge vrouwen.

I maad, s. de, *mase*; vriendin, partner, meisje. Etymologie zie: meid. *Kees, weer is je maad?*;Kees, waar is je vriendin?.

makker, s. de, *makkers; makkertje*; . vriendin, niet als partner. Etymologie zie: makker. *Mase bepraote en dele bijna alles mit makkers.*;Meiden bespreken en delen bijna alles met vriendinnen .

I maot, s. de, *maos; maotje*; . maat, vriend, kameraad. *Kees en Piet binne maos van mijn. Maos ouwe.*;Kees en Piet zijn vrienden van mij. Met vrienden zijn/uitgaan/hangen/in de kroeg/naar de bios etc.

II maot, s. de, *maote; maotje*; . maat, afmeting, grootte. *Je magge je klere wel 's een maotje groter kope. De muur is maor 2 meter lang; welke maote et die grote kast? IJ ken gien maot ouwe of 't nou om muziek geet of om drank.*;Je mag je kleding wel eens een maatje groter kopen. De muur is maar 2 meter lang; wat zijn de afmetingen van die grote kast? Hij kan geen maat houden of het nou om muziek gaat of om drank.

mem, memme, s. de, *memmes*; ma, mama, memme is kindertaal. Etymologie zie: -

I mens, s. de, [mènS],; *mense; mensie*; . mens. *Mense besteen al lang op deze aorde.*;Mensen bestaan al lang op deze aarde.

II 1 mens, s. 't, -; *mensie*; mens, vrouw verwijzing naar vrouwelijk persoon in positieve zin. *Dat is een leuk mensie.*;Dat is een aardig vrouwtje.

II 2 mens, s. 't, mens, wijf verwijzing naar vrouwelijk persoon in negatieve zin. *Wet een rotmens is dat!*;Wat een nare vrouw is dat!.

Mêrke, s. 't, [mè:r6k6],; . Marken, schiereilandje in Noord-Holland.

moer, s. de, *moere*; -; . moeder, ??verkleinwoord mogelijk??. Etymologie zie: moer. *M'n vaor en moer binne d'r nie.*;Mijn ouders zijn er niet.

moet, s. de, *moete; moetje*; . vlek, vlekken veroorzaakt door vochtige stof (water, zweet,

deodorant etc); m.n. bij kleding, EW: moet. Etymologie zie: -. *Je overemd moet ewuske worre, want d'r zitte-n-allegaor moete-n-in.*;Je overhemd moet gewassen worden want er zitten allemaal (gele) vlekken in.

möörge, adv, [mø:r6g6], morgen.

mound, s. de, *mounde; moundje*; . mond. *Ouw je mound!*;Hou je mond!.

mug, s. de, *mugge; muggetje*; . vlieg.

naaw, adj . nauw. *'n Nawe steeg. M'n brook is te naaw.*;Een nauwe steeg. Mijn broek is te nauw.

naokend, adj & adv . naakt, bloot. *Die vent was elegaor naokend. Vrouwe lêge bijna naokend op 't straand.*;Die amn op televisie was helemaal naakt. Vrouwen liggen bijna naakt op het strand.

I nee, prep . na. *Jij binne nee mijn an de beurt.*;Jij bent na mij aan de beurt.

I nee, prep . naar. *Ik gee nee uis.*;Ik ga naar huis.

I nee, adv . na. *IJ komt 'r nee.*;Hij komt er na.

neeld, s. de, *neelde; neeldje*; . naald.

neusdoek, s. de, *neusdoke; neusdokie*; . zakdoek. *As ik verkouwe bin, gebruik ik veul papiere neusdokies en soms een geweune neusdoek.*;Asl ik verkouden ben, gebruik ik veel papieren zakdoekjes en soms een gewone zakdoek.

I of, conj . of. *Je êwe-n-'t of nie.*;Je hebt het of niet.

II of, adv . af. Etymologie zie. *Kom van dat dak of!*;Kom van dat dak af!.

III of, adv . op, versleten, af. Etymologie zie: of. *Ouwe bezems moete-n-'t eerst of.*;Oude bezems moeten het eerst versleten worden.

ofankelijk, adj & adv . afhankelijk. *Man en vrouw oeve nie ofankelijk van mekaor te weze.*;Man en vrouw hoeven niet afhankelijk van elkaar te zijn.

ofbraok, s. de, *ofbraoke*; -; . afbraak.

ofgevaardigde, s. de, *ofgevaardigde*; afgevaardigde, ??;.

ofgezant, s. de, *ofgezante*; afgezant, ??;.

ofketse, verb, *ofketst* . afketsen.

ofkondige, verb, [ofkond6g6], *kondig of; kondigt of; kondige-n-of; kondigde of; ofekondigd* . afkondigen.

ofschepe, verb, *scheep of; scheept of; schepe-n-of; scheepte of; ofescheept* . afschepen.

ofspraak, s. de, *ofspraake; ofspraokie*; afspraak.

oftocht, s. de, *oftochte*; aftocht.

ofvaardige, verb, *vaordig of; vaordigt of; vaordige of; vaordigde of; ofevaordigd* . afvaardigen.

ofwezig, adj & adv . afwezig.

ome, noom, s. de, *omes*; noom is verouderd. *Ome Jan, Ome Kees. Oom Outger, Oom 'ein. Ome, mag ik je fiets liene? Noom Klaas, Noom Pieter, Noom 'ein. Noom Kee.*; Oom Jan, Oom Kees. Oom Outger, Oom Hein. Oom, mag ik je fiets lenen? Oom Klaas, Oom Pieter, Oom Hein. Verkorting voor Oom Kees.

omwaai, adv . -, open, wijduit, uit-, met werkwoorden zetten, leggen, hangen WF: omwoid. Etymologie zie: -. *Zet de natte paraplu maor omwaai, dan ken-ie droge. Ang die natte klere maor omwaai te droge. De vakantiefoto's lêge-n-omwaai op taofel.*; Zet de natte paraplu maar open, dan kan hij drogen. Hang die natte kleren maar uit om te drogen. De vakantiefoto's liggen verspreid op tafel.

ound, s. de, *ounde; oundje*; hond.

ouder, prep . onder. *'t Trekt ounder de deur deur.*; Het tocht onder de deur door.

ouderd, num, *ouderdste*; . honderd, telwoord.

ouderste, s. de, *ouderste*; onderste.

ounweer, s. 't, onweer.

ounwere, verb, -, *ounweert*; -, *ounweerde*; (*e-ounweerd* . onweren, pp in snelle spraak zonder e-

paoling, s. de, *paolinge; paolinkie*; . paling. *Paoling is een aor woord veur eel.*; Paling is een ander woord voor aal.

Paos, Paose, Pasen, ??Lidwoord niet gebruikt op MK; onbep of bep??.;

peet, s. de, *peets*; tante. Etymologie zie: -

petrolie, s. de, [pe.i'tro.uli], petroleum.

peze, verb, *pees; peest; peze; peesde; epeesd* . pezen.

I 1 piek, s. de, *pieke; piekie*; . zolder. *Ouwe rommel steet vaak in de piek.*; Oude rommel staat vaak op zolder.

I 2 piek, s. de, *piek; piekie*; . piek, m.b.t. kerstboom.

Pijnster, Pinksteren, ?? Lidwoord niet gebruikt op MK; onbep of bep.??.

plonze, verb, *plons; plonst; plonze; plonsde; eplonsd* . -, morsen, knoeien. Etymologie zie: plonzen. *Je lope te plonze!*; Je loopt te knoeien!.

pootje, s. 't, *pootjes*; -; . kontje, kapje, m.b.t. brood, cake poot alleen bij opzettelijke overdrijving.;

pound, s. 't, *pounde; poundje*; . pond.

prakkiseren, verb, *prakkiseer; prakkiseert; prakkisere; prakkiseerde; eprakkiseerd* . piekeren, peinzen, overdenken, overwegen. Etymologie zie: prakkiseren. *Wet zit jij te prakkisere? Ik prakkiseer d'r nie over! Wij êwe d'r nooit over eprakkiseerd om te geen skiëën.*; Waar zit jij over na te denken? of Wat zit jij te overpeinzen? Ik pieker er niet over! Wij hebben nooit overwogen om te gaan skiëën.

pulke, verb, [pööl6k6], *pullek; pullekt; pulleke; pullekte; epullekt* . peuteren, plukken, frunniken. Etymologie zie: pulken. *Zit niet zo an je traaw te pulleke. Je moete nie an wondjes pulleke.*; Zit niet zo aan je trui te plukken. Je kunt beter niet aan wondjes peuteren.

pulletje, s. 't, *pulletjes*; jonge eendjes. Etymologie zie: -

raofel, s. de, *raofels; raofeltje*; . rafel.

rafoele, verb, *rafelt; raofelde; eraofeld* . rafelen, ??ook mogelijk bij 1e pers. bijv.??.;

reg, s. de, *regge; reggetje*; . rug.

reggetje, s. 't; glimmende rug van 'voorpanden' als onderdeel van de Marker klederdracht.

rijge, verb, *rijg; rijgt; rijge; reeg; erege* . rijgen.

rijm, s. de, rijm, rijp, dauw, EW: rijm 1.;

rijm, s. 't, *rijme; rijmpie*; . rijm, gedicht. *Ik moet nag een rijmpie veur Sinterklaos bedenke.*; Ik moet nog een rijmpje voor Sinterklaas bedenken.

roof, s. de, *rove; rofie*; . korst, m.b.t. wondjes EW: roof 2. Etymologie zie: -. *Je moete rofies 'r nooit ofpulleke.*;Je moet korstjes er nooit afpeuteren.

roop, s. de, *rope*; -; . -, gevlochten touw om was aan te hangen zonder gebruikmaking van knijpers. Etymologie zie: roop;.

round, adj & adv . rond. *Op rounde pote lope. 'n Bal is round.*;Stom of onhandig lopen. Een bal is rond.

sausemangel, s. de, *sausemangel; sausemangeltje*; . pelpinda's, afgeleid van Curaçaose amandelen. Etymologie zie: sausemangel(en);.

schaos, s. de, *schaose; schaosie*; . schaats.

schaose, verb, *schaos; schaost; schaose; schaoste; eschaost* . schaatsen.

schawer, s. de, *schawers; schawertje*; . borstel. Etymologie zie: schuier. *Mit een schawer ken je stof van je jas schawere.*;Met een borstel kun je stof van je jas borstelen.

schawere, verb, *schawer; schawert; schawere; schawerde; eschawerd* . borstelen. Etymologie zie:-

scheep, s. 't, *schepe*; -; . schaap. *Een jong scheep iet lam of lammetje.*;Een jong schaap heet lam of lammetje.

schelig, adj . vaal, verbleekt, verkleurd. *Die ouwe spijkerbroek is êrg schelig eworre.*;Die oude spijkerbroek is erg vaal geworden.

I 1 schere, verb, *scheer; scheert; schere; schoor; eschore* . scheren. *IJ scheert de schepe. IJ scheert z'n age kop kaol.*;Hij scheert de schapen. Hij scheert zijn eigen hoofd kaal.

I 2 schere, verb . spannen, m.b.t. de roop EW: scheren 2. Etymologie zie: scheren. *Mijn moeder gaat straks de was opangen; de roop is al eschore.*;Mijn moeder gaat straks de was ophangen; waslijn hangt al.

schêrp, s. 't, [sxè:r6p], scherp, bij hoefijzers en op Marken ook bij klompen. *Ulfte mit schêrp.*;Klompen met ijzeren punten beslagen.

schoor, s. de, *schore; schoortje*; . schouder.

schord, s. 't, *schorde; schordje*; . schort, zwarte rok als onderdeel van Marker klederdracht.

schort, s. 't, *schorte; schortje*; . schort, gebruikt in keuken.

schrowwe, verb, *schrow; schrowt; schrowe; schrowde; eschrowd* . schrobben, boenen. *Ik êw guster me streetje eschrowd.*;Ik heb gisteren mijn straatje geboend.

schuilekuite, verb, verstoppertje spelen, WF: kuite = ervandoor gaan. *We geen schuilekuite. We binne-n-an 't schuilekuite.*;We gaan verstoppertje spelen. We zijn aan 't verstoppertje spelen.

schuintenis, s. de, *schuintennis; schuintennisie*; . schuinte, helling.

I 1 schure, verb, *schuur; schuurt; schure; schuurde; eschuurd* . schuren. *Die ouwe baank is mooi eschuurd en elakt.*;Die oude bank is netjes geschuurd en gelakt.

I 2 schure, verb, *schuur; schuurt; schure; schuurde; eschuurd* . schoonmaken, de grote (voorjaars)schoonmaak houden. Etymologie zie: schuren. *Zel ik jou aore week elpe mit schure?*;Zal ik jou volgende week helpen met de grote schoonmaak?.

sjompe, verb, *sjomp; sjompt; sjompe; sjompte; esjompt* . huilen. *Ik zat te sjompe van boziged. Dat kijnd zat te sjompe omdat z'n moeder weg was.*;Ik zat te huilen van boosheid. Dat kind zat te huilen omdat zijn moeder weg was.

slaggie, s. 't, [slaxi], in uitdrukking. Etymologie zie: slagje. *'n Slaggie om geen.*;n Blokje om gaan.

slijk, s. 't . slijk, ??gebruikt neest slik??

slinke, verb, -; *slinkt; slinke; slonk; eslonke* . slinken. *De aantalle binne-n-eslonke.*;De aantallen zijn geslonken.

slordebast, s. de, *slordebaste*; slordig persoon m.b.t. kleding. Etymologie zie: slordig+bast. *Kijk je klere-n-'s; je binne-n-'n slordebast!*;Kijk je kleding eens, je bent een rommelkont!.

sluwetje, s. 't, *sluwetjes*; strengetje, m.b.t. woll/zijde WF: sluuf II. Etymologie zie: -

smul, s. de, *smulle; smulletje*; slab, Aalsmeers: smullen. Etymologie zie: -. *De baby et een smul veur.*;De baby heeft een slab om.

spantje, s. 't, *spantjes*; hoekkastje, glazen hoekkastje. Etymologie zie: spant;.

speule, verb, *speul; speult; speule; speulde; espeuld* . spelen.

spijge, verb, *spijg; spijgt; spijge; speeg; espege* . overgeven, braken. Etymologie zie: spugen.;

spijgsel, s. 't, braaksel. Etymologie zie: -

spoelbalk, s. de, *spoelbalke; spoelbalkie*; . -, groot 'stopie'.

spruchtel, s. de, *spruchtels; spruchteltje*; . wortel, m.b.t. boom of plant. *Dat stekkie krijgt al spruchtels.*;Dat stekje krijgt al wortels.

stakker, s. de, *stakkers*; stakker, stumper zielig persoon.

stakkerig, adj & adv . zielig. Etymologie zie: -

staop, s. de, *staope*; vlek, natte afdruk, ??verkleinnwoord gebruikt?? WF: stape. *De kat et allegaor staope-n-op de trap emaakt.*;De kat heeft allemaal natte afdrukken op de trap gemaakt.

stee, s. de, *steeë; steetje*; . -, slechte, dunne of beurse plek in zowel stof als fruit, WF: steed. Etymologie zie: -. *D'r zitte steeë-n-in je overhemd.* 'n Appel mit steetjes ken je gerust opete.;Er zitten slechte plekken in je overhemd. Een appel met beurse plekjes kun je gerust opeten.

stekereep, s. de, *stekerepe*; koolraap. Etymologie zie: -. *Wij ete vanevend stekereep.*;Wij eten vanavond koolraap.

steppie, s. 't, *steppies*; bagagedrager, m.b.t. fiets. Etymologie zie: stepje. *Spring maor achter op me steppie!*;Spring maar achter op mijn bagagedrager!.

stien, s. de, *stiene; stientje*; . steen.

stik, s. 't, brood. Etymologie zie:- *We gene stik ete.* *We êwe-n-'t stik net op.*;We gaan brood eten. We hebben het brood net op.

stikkebordje, s. 't, *stikkebordjes*; -; . ontbijtbordje. Etymologie zie: -. *"We gene bol/stik ete; pak jij effe de stikkebordjes?"*; "We gaan brood eten, pak jij even de ontbijtbordjes?".

stikkezakkie, s. 't, *stikkezakxies*; boterhamzakje, zelfgemaakt zakje van stof om boterhammen in mee te nemen. Etymologie zie: -;.

stopie, s. 't, *stopies*; wasgelegenheid, verlaging met hekje ('angetje') naar sloot achterin de tuin om

emmers met sop te legen, wassen etc., vero. Etymologie zie: stoepje.;

storting, s. de, stortbui, stortregen. Etymologie zie: -. *IJ kwam deur de storting nee uis.*;Hij kwam door de stortregen naar huis.

street, s. de, *strete; streetje*; straat. *Een streetje schrowwe.*;Een straatje schrobben.

strengel, s. de, *strengels; strengeltje*; . vlecht. Etymologie zie: strengel. *Zij draogt 'r eer in strengeltjes.*;Zij heeft allemaal vlechtjes in het haar.

strengele, verb, *strengel; strengelt; strengele; strengelde; estrengeld* . vlechten. Etymologie zie: strengelen. *Ik leet m'n eer strengelen.*;Ik laat mijn haar vlechten.

strengetje, s. 't, *strengetjes*; . strengetje, m.b.t. wol/zijde.;

strietse, verb, *striets; strietst; strietse; strietste; estrietst* . -, er snel vandoor gaan, rennen, ??verbuiging kloppend?? Duits: striezen = plagen. Etymologie zie: -. *IJ geet jestrietse.* *IJ strietste d'r vandeur.*;Hij gaat er snel vandoor. Hij ging er snel vandoor.

I 1 strooie, verb, *strooi; strooit; strooie; strooide; estrooid* . strooien. *Mit rijst strooie bij 'n bruiloft.*;Met rijst strooien bij een bruiloft.

I 2 strooie, *strooi; strooit; strooie; strooide; estrooid* . verliezen. *Wachte effies, je strooie je sleutels.* *Ik êw m'n sleutels ounderweg estrooid.*;Wacht eventjes, je verliest je sleutels. Ik heb mijn sleutels onderweg verloren.

struive, verb, -; *struift; -; stroof; estrove* . stormen. *'t Struift van de wijnd.* *'t Stroof guster ok êrg.*;Het stormt. Het stormde gisteren ook erg.

stuiter, s. de, *stuiters*; stuiter.

stumperd, s. de, *stumperds/stumpers; stumperdje*; . stumper.

ta, s. de, *ta's*; pa, papa. Etymologie zie: -;.

taosie, s. 't, *taosies*; -; . punaise, vero. Etymologie zie: -

teme, verb, *teem; teemt; teme; teemde; eteemd* . temen, zeuren lijzig praten.

temer, s. de, *temers; temertje*; iemand die zeurt of lijzig praat. Etymologie zie: -. *Zij is een evigste temer.*;Zij praat ontzettend lijzig.

temerig, adj & adv . zeurderig, lijsig. Etymologie zie: temerig. *IJ praot temerig*.;Hij praat lijsig.

temet, adv . bijna. *We binne d'r temet*.;We zijn er bijna.

tessie, s. 't, *tessies*; koolpotje voor stoof. Etymologie zie: *-Bessie et zeker kouwe biene, want ze et net 't tessie in de stoof eschove*.;Oma heeft zeker koude voeten want ze heeft net het koolpotje in de stoof geschoven.

I 1 test, s. de, *teste*; *tessie*; . test, toets.

I 2 test, s. de, *teste*; hoofd. Etymologie zie: test. *Ik kreeg de storting op m'n test, want ik ad gien paraplu bij me*.;Ik kreeg de stortbui op mijn dak, want ik had geen paraplu bij me.

teuge, teugen, prep . tegen.

tist, s. de, *tiste*; klit, EW: tezen. Etymologie zie: tis. *Ik êw vaak tiste-n-in m'n eer. M'n eer zit in de tist*.;Ik heb vaak klitten in mijn haar. Mijn haar zit in de war.

II toon, s. de, *tone*; *toontje*; . teen.

I toon, s. de, *tone*; *toontje*; . toon.

traaw, s. de, *trawe*; *traawtje*; . trui.

twaolf, num, *twijntigste*; . twaalf, telwoord.

twijntig, num, *twijntigste* twintig, telwoord.

I uis, pron.pos . ons.

II uis, pron.pers . ons.

III uis, s. 't, *uize*; *uisie*; . huis. *Ik bin in uis vanmiddag, dus kom maor langs*.;Ik ben thuis vanmiddag, dus kom maar langs.

uitbaotele, verb, -; *baotelt uit*; -; *baotelde uit*; *uitebaoteld* . uitrafelen. Etymologie zie: -. *Die ofeknipte brook baotelt uit en moet omezoomd worre*.;Die afgeknipte broek rafelt uit en moet omgezoomd worden.

ulft, s. de, [ölf];; *ulfte*; *ulfie*; . klomp. *Ulfte mit schêrp binne nodig om 's wijnters op 't ijs te kenne lope*.;Beslagen klompen zijn nodig om 's winters op het ijs te kunnen lopen.

vaars, s. 't, *vaarze*; *vaarsie*; vers, vers, lied, lied. *Op de kleuterschool lere kare een bêrg vaarsies. In*

de kêrk worre ok vaarze-n-ezonge.;Op de kleuterschool leren kinderen een heleboel liedjes. In de kerk worden ook liederen gezongen.

vanzelf, adv . natuurlijk, vanzelfsprekend. Etymologie zie: vanzelf. *"Bessie, mag ik 'n koekie?" "Jao kijnd, vanzelf!"*; "Oma, mag ik een koekje?" "Ja kind, natuurlijk!".

vaol, adj . vaal, verbleekt, verkleurd. *Die ouwe spijkerbrook is êrg vaol eworre*.;Die oude spijkerbroek is erg vaal geworden.

vaor, s. de, *vaore*; vader. Etymologie zie: - *M'n vaor en moer binne d'r nie*.;Mijn ouders zijn er niet.

verbregge, verb, *verbreg*; *verbregt*; *verbregge*; *verbregde*; *verbregd* . verbruggen, m.b.t. vee, over planken uit het land halen. *De boer geet möörge z'n schepe verbreggen*.;De boer zal morgen zijn schapen verbruggen.

vergaold, adj; beetje gedroogd, mb.t. kleding/was, ?? Infinitief gebruikt ?? . Etymologie zie: -. *De was is een beetje vergaold in de zon*.;De was is een beetje gedroogd in de zon.

vêrken, vêrke, s. 't, [vè:r6k6];; *vêrkens*; *vêrkentje*; . varken.

vermindere, verb, *verminder*; *vermindert*; *vermindere*; *verminderde*; *verminderd* . verminderen.

I 1 verrot, adj . verrot. *'t Fruit is allegaor verrot*.;Het fruit is allemaal verrot.

I 2 verrot, adj & adv . vies, vuil, smerig. *"Weer bin jij eweest? Je ziene verrot!"* *Mijn jas is verrot*.;"Waar ben jij geweest? Je ziet er helemaal vies uit!" *Mijn jas is erg vies*.

verwêrve, verb, *verwêrf*; *verwêrft*; *verwêrve*; *verwöörf*; *verwöörve* . verwerven, ??of verwurf/verwurve??.;

veugel, s. de, *veugels*; *veugeltje*; . vogel.

veul, adj, *meer*; *meest*; . veel.

veur, prep . voor.

veurpaande, s. de, voorpanden, mouwloos vestje met glimmende rug als onderdeel van de Marker klederdracht.

vider, s. de, *viders*; *vidertje*; emmer. Etymologie zie: -. *Mit een vider mit waoter en sop geen ik*

straks de vloer fale.;Met een emmer met water en sop ga ik straks de vloer dweilen.

vlaas, s. 't, vlees.

vlieg, *vliege; vliegje*; . mug.

vlonder, s. de, *vlonders; vlondertje*; . vlonder.

volaandig, adj & adv . druk, WF: vuilendig Fries: fûleindich Frans: vilein in contaminatie met venijnig. *Doe 's nie zo volaandig! 't Is een volaandig kijnd.*;Doe eens niet zo druk! Het is een druk kind.

vöörk, s. de, [vø:r6k],; *vöörke; vöörkie*; . vork.

vriendelijk, adj . vriendelijk.

vroo, adj & adv . vroeg.

waaid, adj, *waaiet; waaist*; . wijd. *Die brook is veul te waaid veur mijn. 'n Waaie traaw.*;Die broek is veel te wijd voor mij. Een wijde trui.

waant, s. de, *waante; waantje*; . want. *In de wijnter draoge mense vaak waante teuge de kou.*;In de winter dragen mensen vaak wanten tegen de kou.

waode, verb, *waod; waodt; waode; waodde; ewaad* . waden. *Waode duer 't waoter.*;Waden door het water.

waopeling, s. de, sopje, ??gebruiksvorm??.
Etymologie zie: -;.

waoteroud, s. 't, *wateroude*; windveer, op dak.

I 1 wêrk, s. 't, [wè:r6k], werk, beroep, baan. *Wet doe jij veur wêrk? Da's toch gien wêrk ! Ik gee te wêrk. Ik gee nee me wêrk.*;Wat is jouw beroep? Dat kan toch niet! Ik ga aan het werk/naar mijn werk. Ik ga naar mijn werk.

I 2 wêrk, s. 't, [wè:r6k],; *wêrke; wêrkie*; . werk, werkstuk. *In 't museum stonde-n-eeen bêrg wêrke neest mekaor.*;In het museum stonden een heleboel werken naast elkaar.

weske, verb, *wesk; weskt; weske; wusk; ewuske* . wassen. *Op maandag gee ik weske. Ik êw m'n age vanochtend ewuske.*;Op maandag doe ik de was. Ik heb mezelf vanmorgen gewassen.

weune, verb, *weun; weunt; weune; weunde; eweund* . wonen.

weze, verb, *bin; is; binne; was; eweest* . zijn. *Deer ken ik nie veur weze.*;Daar kan ik niets aan doen.

wijnter, s. de, *wijnters*; winter.

witwaotere, verb, *witwaoter; witwaotert; witwaotere; witwaoterde; ewitwaoterd* . witten, witten door blauw zand aan muur te smeren.

wöörf, s. de, [wø:r6f],; *wöörve; wöörfie*; . tuin, erf. *De was angst in de roop te droge-n-in/op de wöörf. Morgen wordt de wöörf emaoïd.*;De was hangt aan de waslijn te drogen in de tuin. Morgen wordt de tuin gemaaid.

worre, verb, *wor; wordt; worre; werd; eworre* . worden.

woze, verb, *woos; woost; woze; woosde; ewoosd* . hopen. Etymologie zie: *wozen*. *'t Woost van de regen! Ou je koppie koffie recht, je lope te woze!*;Het hoost van de regen. Houd je kopje koffie recht, je knoeit!.

zaak, s. de, *zaoke; zaokie*; . zaak. *Da's 'n zaak van de pliesie. Dat binne jouw zaoke nie. Ik wil laoter ok 'n zaak van me age.*;Dat is een zaak van de politie. Dat zijn jouw zaken niet. Ik wil later ook een eigen zaak.

zêge, verb, *zêg; zêgt; zêge; za; ezaad* . zeggen.

zeumer, s. de, *zeumers*; zomer.

z'n age, pron.refl., *zich(zelf)*. Etymologie zie: -. *Ik êw m'n age-n-ebraand. Elke ochtend weskt ij z'n age. Klane kare kenne d'r age nag nie goed ankledede.*;Ik heb mezelf gebarnd. Elke ochtend wast hij zich. Kleine kinderen kunnen zichzelf nog niet goed aankleden.

zoke, verb, *zook; zoekt; zoke; zocht; ezocht* . zoeken.

zöörg, s. de, [zø:r6g], *zöörge; -; . zorg*. *De zöörg veur een kijnd of een ouwevandaoge.*;De zorg voor een kind of een bejaarde.

zöörge, verb, [zø:r6g6], *zöörg; zöörget; zöörge; zöörge; ezöörge* . zorgen.

zounde, s. de, *zonde*. *'t Is zounde van die mooie vaos!*;Het is zonde van die mooie vaas!.

zundag, s. de, *zundaoge*; zondag.